

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Lakhatással kapcsolatos vélemények a gyermekvállalási korban lévő magyarok körében

Kutatási jelentés

2020. november 24.

www.koppmariaintezet.hu

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Tartalom

BEVEZETÉS	3
DEMOGRÁFIA	5
A MEGKÉRDEZETTEK ÉS A VELÜK EGY HÁZTARTÁSBAN ÉLŐK.....	5
LAKHATÁSSAL KAPCSOLATOS ADATOK	5
AZ INGATLAN ELHELYEZKEDÉSE, TULAJDONLÁSA	6
LAKÁSCÉLÚ HITEL VAGY KÖLCSÖN	10
AZ INGATLAN FELÚJÍTÁSA.....	11
A KÖLTÖZÉSEK JELLEMZŐI.....	13

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Bevezetés

A Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) 2020. év októberében folytattunk adatfelvételt (CATI módszerrel) a Társadalomkutató közreműködésével a gyermekvállalási korban lévő magyarok lakhatással, lakhatási támogatásokkal kapcsolatos véleményéről. A kutatás nemre, korra, iskolai végzettségre, illetve településtípusra reprezentatív. Elemzésünkben a lakhatással kapcsolatos kérdéseket vizsgáltuk. A kutatás célja a 18-49 éves népesség lakhatással, lakáscélok megvalósításával kapcsolatos véleményének megismerése volt.

Vezetői összefoglaló

- **A válaszadók többsége (64,8%-a) saját ingatlanban lakik.** A megkérdezettek közel azonos arányban laknak szülők tulajdonát képező ingatlanban (15,5%), illetve bérleményben (16,9%); egyéb kategóriába tartozók a minta 2,8%-át tették ki.
- **A vásárláshoz igénybe vett anyagi források közül a saját lakással rendelkezők leginkább piaci banki hitel igénylésével éltek (50,2%).**
- **Azok közül, akik az elmúlt 5 évben vettek fel lakáscélú kölcsönt közel 16%-nak volt banki jelzáloghitel.** A többi lakáscélú hitel / kölcsön vagy támogatásra adott igen válaszok aránya nem éri el az 5%-ot. A gyermekkel rendelkező válaszadók a kormány babaváró és otthonteremtési kedvezményeit illetően magasabb hitelfelvételi hajlandóságot mutatnak.
- **A lakásvásárlási illetékekkel kapcsolatos tapasztalatok megoszlanak a lakástulajdonosok között.** A tapasztalattal rendelkezők többsége **rendben ki tudta fizetni az illetéket; azonban az ingatlantulajdonosok közel negyede (24%) szerint az illeték mértéke magas.** A mintában szereplő lakástulajdonosok 28,3 %-ának nem volt ilyen jellegű tapasztalata.
- **A nem saját ingatlanban lakók (pl. albérletben lakók) jellemzően azért nem rendelkeznek saját ingatlannal, mert elmondásuk szerint az adott lakhely megfelelő a számukra.** A másik ok, pedig hogy bár megvan a válaszadó motivációja saját ingatlan megszerzésére - szemben az előző csoporttal - de anyagi okok (önrészhiány, hiteltörlesztési nehézség) ezt akadályozzák.
- **A megkérdezettek 40%-a rendelkezik megtakarítással.** Az ingatlanvásárlási szándékuk megvalósítására a 30 év alattiak 40%-a, míg a 40 év felettiak alig több mint egynegyede hajlandó pénzt félretenni, . **Minél magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik valaki, annál inkább hajlandó félretenni pénzt a jobb lakhatás reményében.**

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

- **A gyermekek több mint egyharmada tesz félre pénzt lakásvásárlásra (34,8%), míg akiknek még nincs gyermeke, azok között közel egyenlő arányban vannak, akik spórolnak (47,9%), illetve akik nem takarékoskodnak ilyen céllal (52,1%).**
- **A válaszadók 60,3%-a jelezte, hogy volt az otthonukban felújítás az elmúlt három évben.** Ettől függetlenül szintén magas (62,6%) azok aránya, akik szükségesnek tartják a lakásfelújítási munkákat a közeljövőben, s a válaszadók 59,6%-a tervezi is ezt.
- **A lakásfelújítási terveket összevetve nagyobb részt (64%) a gyermekek tervezik a következő 3 évben felújítani a lakásukat,** bár a gyermektelen válaszadóknak is több mint fele szintén szándékozik ilyen munkákat elkezdni.
- **A válaszadók 15,4%-a költözött új építésű ingatlanba a legutóbbi lakásváltásakor.** A használt ingatlanba költözők arány 68,5%.
- **Az újépítésű lakások közel háromnegyedét (72,7%) házasok vásárolták, egyötödét a hajadonok/nőtlenek (20,8%), míg az özvegyek, illetve elváltak csak 6,5%-át tették ki az ilyen típusú otthonba költözőknek.** A használt ingatlant vásárlók közel egyharmada még nem házasodott meg (31,4%) és alig tizedük (11,5%) már nem házas.
- **A fiatalok kétharmada nem vágyik más településen élni,** de majd minden ötödik megkérdezett szívesen elköltözne egy másik belföldi településre. A 7%-uk el tudná képzelni azt, hogy 50 évesen tartósan külföldön éljen.
- **50 éves korukra legtöbben (87%) saját tulajdonú ingatlanban szeretnének élni. Saját házra vágyik a válaszadók 64%-a, saját lakásra pedig 23%.**

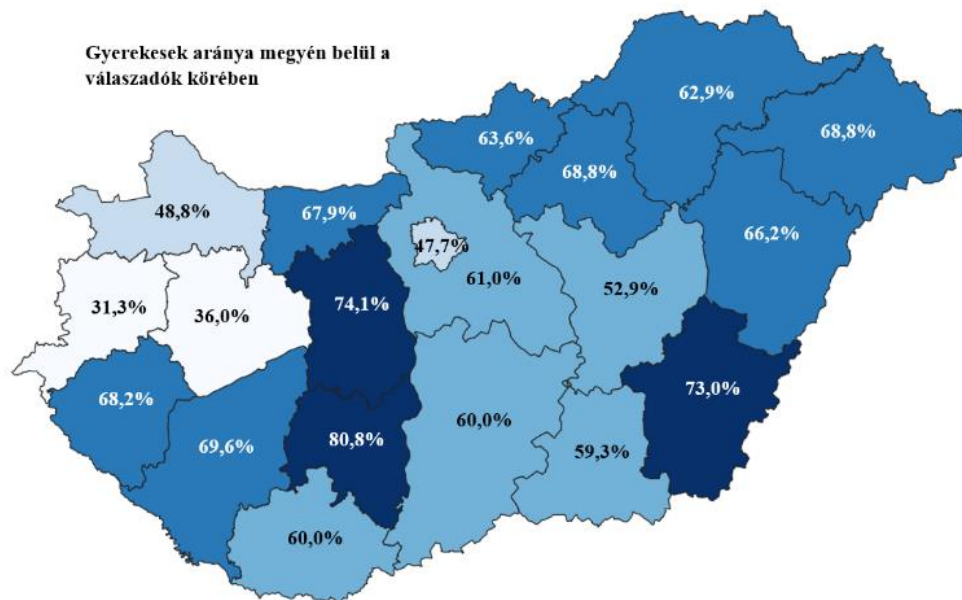
KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Demográfia

A válaszadók 50,8%-a férfi 49,2%-a nő. A 18-30 év alattiak 33,9%, a 30-39 év közöttiek 32,2%, míg a 40-49 évesek szintén 33,9%-a a mintának. Alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők (azaz érettségi nélküli szakközépiskolát vagy kevesebb osztályt végeztek) aránya 36,6%, középfokú végzettséggel 38,6%, míg felsőfokú vagy magasabb végzettséggel a minta 24,9%-a rendelkezett.

A minta 38,4%-a hajadon/nőtlen, 50,9%-a házas, 9,4%-a elvált, míg 1,3%-a özvegy. A gyermektelenek aránya 40,1% a gyermekeseké pedig 59,9%.

1. Térkép Gyermekes válaszadók aránya megyei bontásban

A megkérdezettek és a velük egy háztartásban élők

A házas válaszadók háztartásában átlagosan 3,7 fő él, míg az elváltak vagy özvegyekében a legkevesebb, 2,5 fő. A hajadonok vagy nőtlének a válaszok alapján valamivel nagyobb, átlagosan 2,7 főt számláló háztartásokban élnek.

Minél kisebb településen lakik a válaszadó annál nagyobb létszámú háztartásban él (Budapesten átlagosan 2 fő él egy háztartásban, míg a községekben 3,53 fő.)

Lakhatással kapcsolatos adatok

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Elemzésünk során a lakhatással kapcsolatban feltett kérdéseket csoportosítottuk a lakhatásra, az ingatlanra, illetve a jövőbeli tervekre vonatkozóan, majd vetettük össze ezen kérdésekre adott válaszokat a szociodemográfiai változókkal.

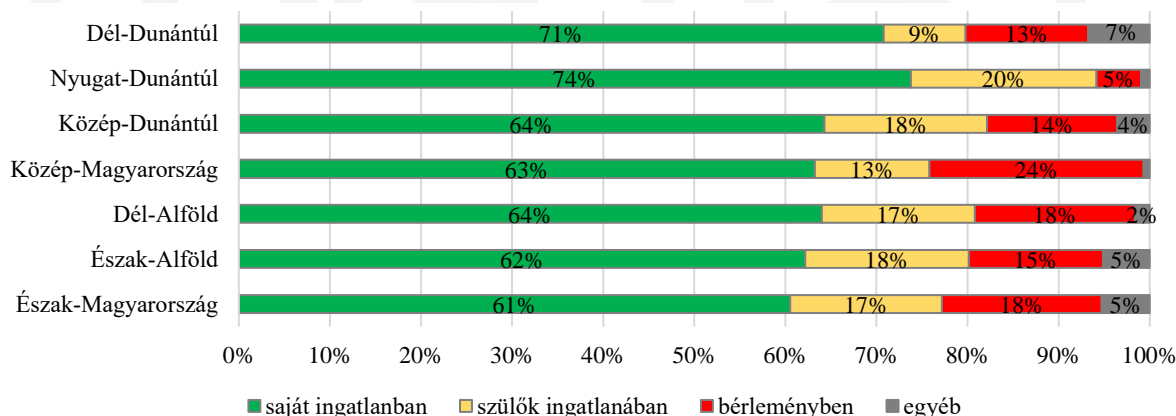
Az ingatlan elhelyezkedése, tulajdonlása

A válaszadók többsége (64,8%-a) saját ingatlanban lakik, közel azonos arányban laknak a szülők tulajdonát képező ingatlanban (15,5%), illetve bérleményben (16,9%).¹

Az ország minden régiójában 60% feletti a saját tulajdonnal rendelkező válaszadók aránya; azonban Dél- és Nyugat-Dunántúlon ez az arány 70% feletti. Ez utóbbi régióban átlag alatt van a bérleményben élők aránya a megkérdezettek között. A közép-magyarországi régióban felülreprezentáltak a válaszadók között a bérleményben élők. (1. ábra és 1. táblázat)

1. táblázat A válaszadók lakhelyének megoszlása településtípusonként (N=1000)

		Milyen településen van az Ön állandó lakhelye?				
		Budapest	megyeszékhely	város	község	összes
Jelenleg hol lakik?	saját ingatlanban	18,3%	22,2%	30,4%	29,1%	100%
	szülők ingatlanában	15,5%	14,8%	32,9%	36,8%	100%
	bérleményben	30,8%	18,9%	32,0%	18,3%	100%
	egyéb	7,1%	28,6%	46,4%	17,9%	100%
	összes	19,7%	20,7%	31,5%	28,2%	100%

1. ábra A válaszadók lakhelyének megoszlása régióként (N=1000)

¹ Egyéb kategóriába tartozók (2,8%) között egy-egy főt találunk, aki szívességi lakáshasználó, vagy hajléktalannak mondta magát, esetleg valamelyik távolabbi családtagjának ingatlanában lakik.

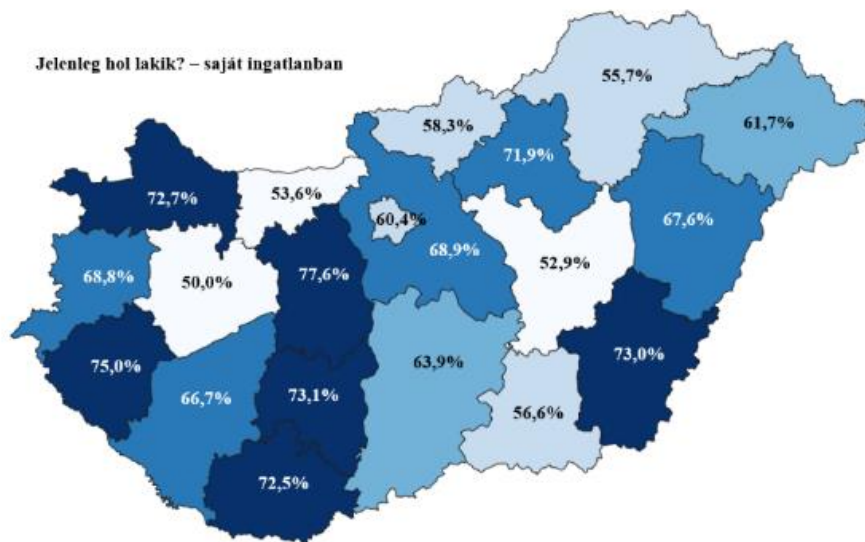

KINCS

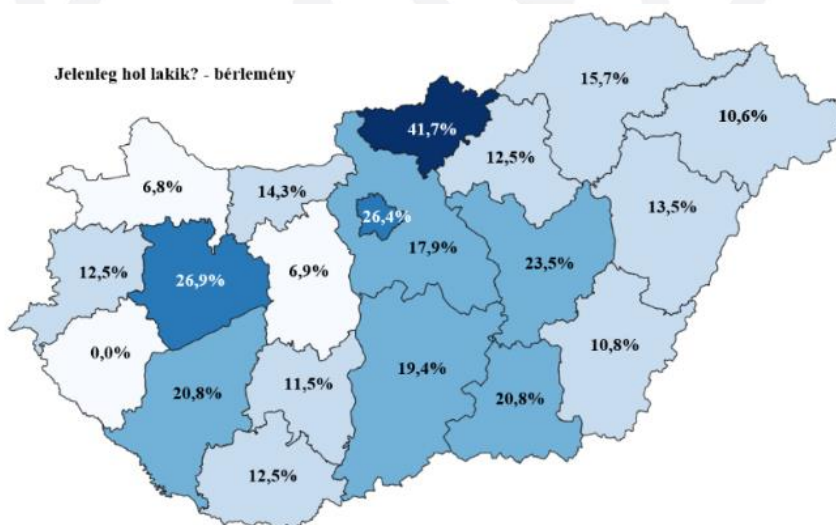
KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

Jellemzően a kisebb településeken, városokban és községekben laknak a saját tulajdonnal rendelkező válaszadók. Ugyanez jellemző a szüleik ingatlanában lakókra. A bérleményben lakók inkább a fővárosban, illetve más városokban élnek. (1. táblázat)

A saját tulajdonban lakó válaszadók átlag feletti arányban vannak az ország megyéinek valamivel több, mint felében (2. térkép). Kiemelendő – Komárom-Esztergom megyét kivéve – a Duna jobb partján elhelyezkedő megyékben megfigyelhető magas tulajdonlási arány, míg a többi megyében pedig ezzel ellentétben mind a szülői tulajdonban mind a bérleményben lakó válaszadók képviselnek átlag feletti arányt.

2. Térkép Saját ingatlanban lakók megyén belüli aránya a válaszadók között

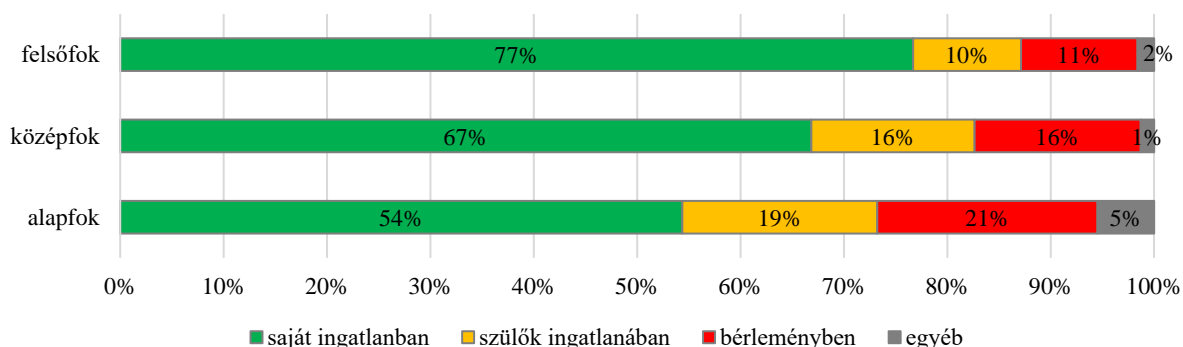
3. Térkép Bérleményben lakók megyén belüli aránya a válaszadók között

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

Az ingatlantulajdon és a válaszadók iskolai végzettsége közötti kapcsolat alapján elmondható, hogy minél magasabb végzettségű a válaszadó, annál inkább jellemző, hogy saját ingatlanban lakik. Ennek ellenkezője figyelhető meg a nem saját tulajdonban (szülők ingatlanában és a bérleményekben) lakók esetében: közöttük nagyobb arányt képviselnek a középfokú, és az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők.

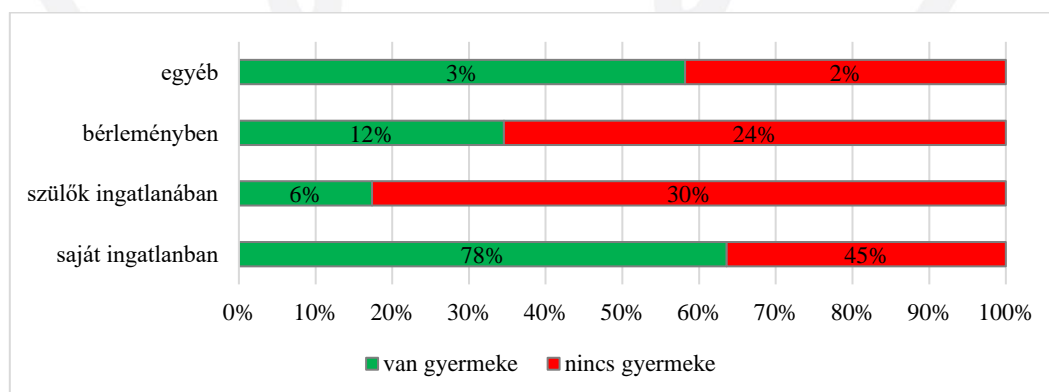

2. ábra A válaszadók lakhelyének megoszlása életkori csoportok szerint (N=1000)

A házas válaszadók 81,3%-a saját ingatlanában lakik; hasonlóképp magas az elvált vagy özvegy válaszadók között is ez az arány (67%). A nem saját tulajdonban lakók nagyrészt a hajadon/nőtlen válaszadók teszik ki (szülők ingatlanában 75,5%, bérleményben 52,1%)

Nem meglepő módon jellemzően a 30 évesnél idősebb válaszadók laknak saját ingatlanban (72,4%, ill. 80,9%), míg az ennél fiatalabbak inkább nem saját tulajdonban (szülők ingatlanában – 32,2% vagy bérleményben 23,7%).

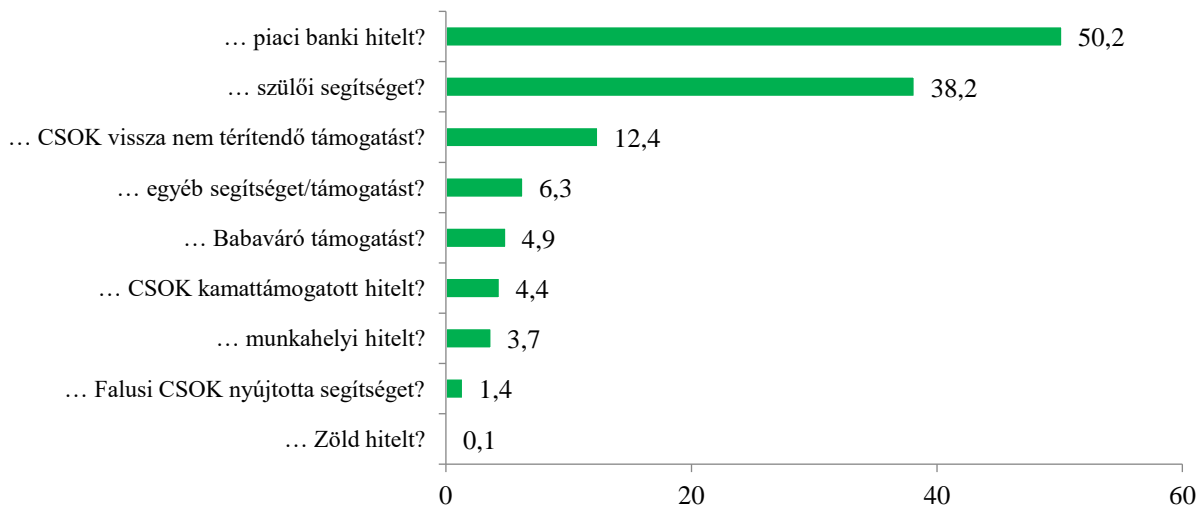
A gyermekkel nem rendelkező válaszadók között kevesebb a saját ingatlanban, és több a bérleményben lakó a gyermekesekhez képest. A gyermekesek 78%-a lakik saját ingatlanban, míg a bérleményben élők 12,4%-ot tesznek ki körükben. (3. ábra)

3. ábra A válaszadók lakhelyének megoszlása gyermekesek és gyermektelenek között (N=1000)

A saját ingatlannal rendelkezők 11,6%-a örökölte a lakást, többségük (88,4%-a) pedig megvásárolta az adott ingatlant, ahol lakik. Többségük (72,2%) gyermekes válaszadó. A gyermekesek 90,2%-a, a gyermektelenek 83,9%-a vásárolta az ingatlant.

4. ábra A mintában szereplő lakástulajdonosok által igénybe vett hitelek aránya, „igen” válaszok aránya; %

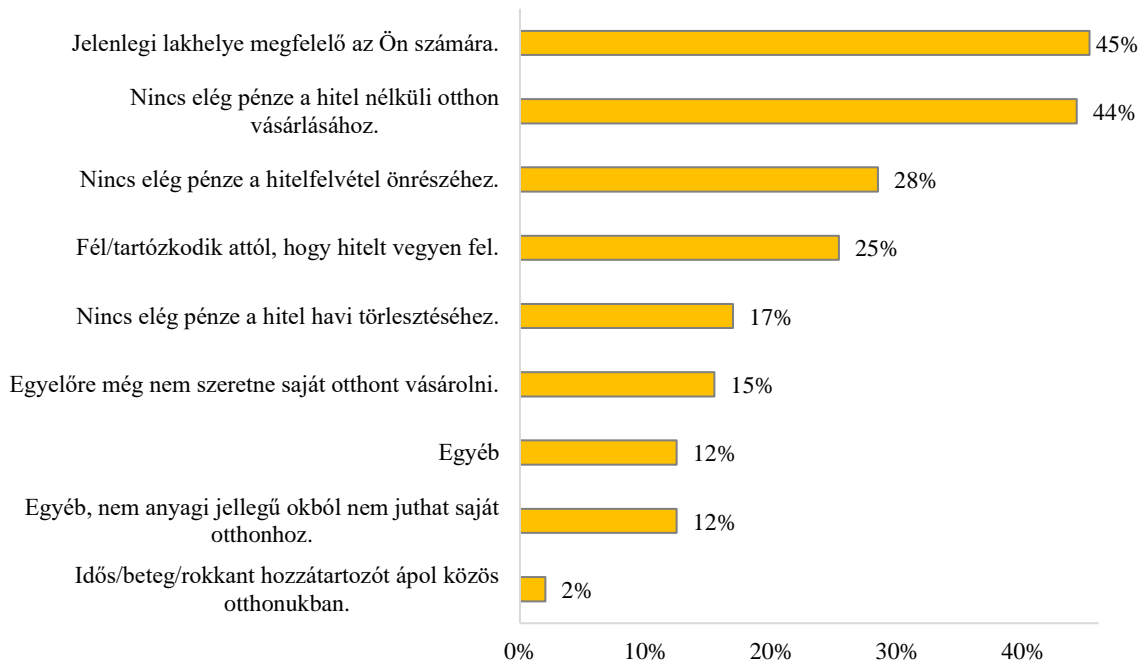
A lakásvásárlási illetékekkel kapcsolatosan jellemzően a legtöbb válaszadó rendben ki tudta fizetni az illetéket (56,9%). A lakástulajdonosok közel negyede azonban úgy vélekedett, hogy az illeték 4%-os mértéke magas.

A nem saját ingatlanban lakók jellemzően azért nem élnek saját lakásban, mert elmondásuk szerint jelenlegi lakhelyük megfelelő a számukra. Azonban több említés utal arra, hogy bár megvan a motiváció egy saját ingatlan megszerzésére, de anyagi okok azt akadályozzák. (5. ábra)

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

5. ábra A saját lakással nem rendelkezők (N=352 fő) válaszainak megoszlása az okokat tekintve

Lakáscélú hitel vagy kölcsön

A lakásvásárlás, saját otthonhoz jutás során a saját tőke mellett legtöbbször egyéb pénzügyi források bevonása is szükséges pl. banki kölcsön. A kutatásban résztvevők 40%-a jelenleg is rendelkezik lakáscélú pénzügyi hitellel. A különböző demográfiai változók, mint például az életkor, az iskolai végzettség és családi állapot, illetve a gyermekek megléte erősen befolyásolja a lakáscélú pénzügyi források igénybevételét

A harminc év alattiak 40%-a rendszeresen tesz félre pénzt ingatlanvásárlásra, míg a negyven év felettek csak alig több mint negyede takarít meg pénzt erre a célra. A 30 év alatti válaszadók jelentős része még a szüleivel él, így számukra jellemzően az első otthon megszerzése a cél (41%-uk él saját ingatlanban, 32,2%-a a szüleikkel együtt él).

Minél magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik a válaszadó, annál nagyobb összefüggés mutatható ki a lakáscélú pénzügyi lehetőségek igénybevételét illetően. A diplomásokról elmondható, hogy közülük minden második (52%) rendelkezik lakáscélú pénzügyi forrással. A családi állapot, valamint az, hogy a válaszadónak van-e gyermeke, szintén szignifikáns összefüggést mutat a lakáscélú kölcsönök vagy hitelek igénybevételével, legnagyobb arányban (54%) a házasok, legkevésbé az özvegyek (6,8%) érintettek ebben.

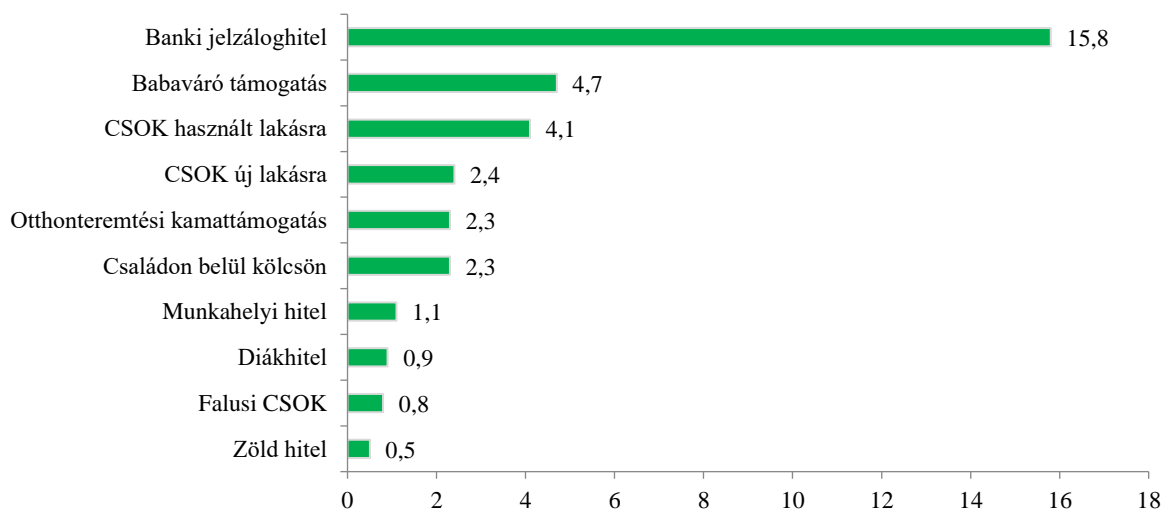
KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

A gyermekek alig több mint egyharmada tesz félre lakásvásárlási céllal (34,8%) pénzt, míg, akiknek (még) nincs gyermeke, azok közel egyenlő arányban spórolnak (47,9%), illetve nem takarékoskodnak ilyen céllal (52,1%).

A megfelelő anyagi helyzetben élők 60%-a tesz félre pénzt, míg az anyagi gondokkal küzdők között csak 12,9% képes erre. Minél alacsonyabb iskolai végzettsége van a válaszadónak, annál valószínűbb, hogy szeretne megtakarítani, de nem tud. (59,7%)

Az elmúlt 5 évben lakáscélú kölcsönt a válaszadók 35%-a vett fel. A válaszadók közül legtöbben, 16% (a hitelfelvevők fele) banki jelzáloghitelt igényelt. További kölcsönformaként még a Babaváró támogatást (5%), CSOK kölcsönt használt lakásra (4%), illetve új lakásra (2%), családon belüli kölcsönt, kamattámogatott hitelt, munkahelyi kölcsönt igényeltek a válaszadók. A gyermekes megkérdezettek éltek elsősorban a kormány babaváró és otthonteremtési támogatásaival és magasabb a banki jelzáloghitel említésének aránya is ebben a körben.

6. ábra Az elmúlt 5 évben felvett lakáscélú hitelt/kölcsönt/támogatást felvettek aránya az összes válaszadó között, %

Az ingatlan felújítása

Akár saját, akár más személy tulajdonában álló lakásban él a válaszadó, fontosnak tartja a lakás állapotát. Lakásfelújítással kapcsolatban három kérdésre kerestük a választ: volt-e felújítás az elmúlt három évben, szükségesnek tartja-e, hogy legyen felújítás a közeljövőben, illetve, hogy tervezik-e ezt a munkát a következő három évben.

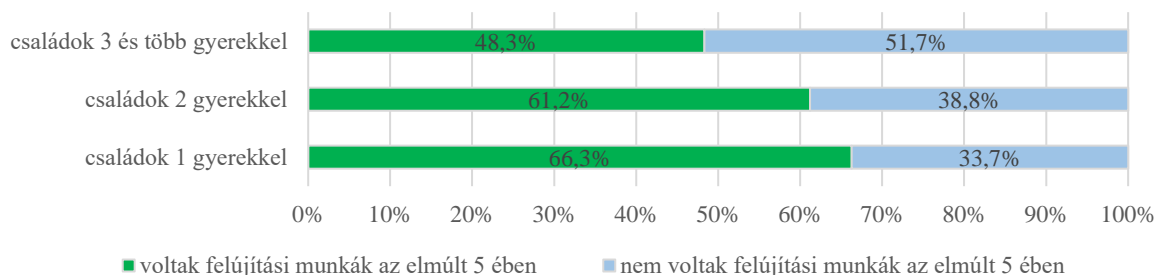
A válaszadók 60,3%-a jelezte, hogy volt az otthonukban felújítás az elmúlt három évben. Ettől függetlenül szintén magas (62,6%) azok aránya, akik szükségesnek tartanak a lakásfelújítási munkálatokat a közeljövőben, és a válaszadók 59,6%-a tervezi is ezt.

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

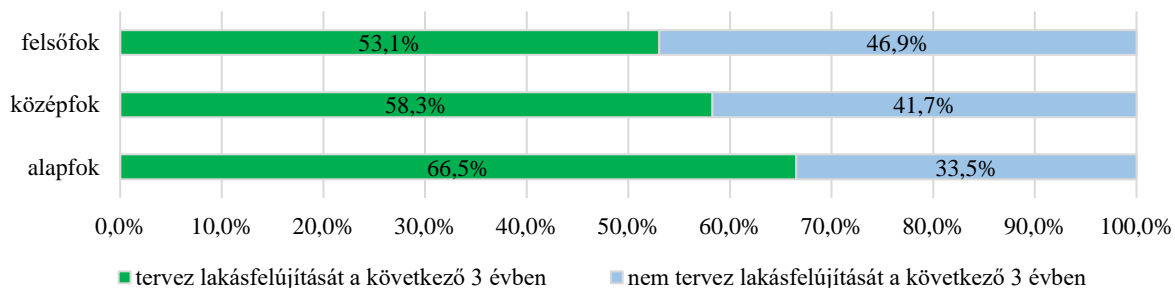
Az elmúlt 5 évben történt lakásfelújítások szempontjából jelentősebb különbség a gyermekeket nevelő családok között figyelhető meg. A gyermekes családok 59,8%-a újította fel otthonát az elmúlt 5 évben. Leginkább az egy gyermeket nevelő családok vágtak bele lakásfelújításba, míg a nagycsaládosok kevesebb, mint fele tudott csak ilyen jellegű munkát elindítani a közelmúltban. (7. ábra)

7. ábra Az elmúlt 5 évben történt lakásfelújítások aránya a gyermeket nevelő válaszadók között (N=803)

A 'felújítás kell a közeljövőben' és hogy 'tervezi-e a következő 3 évben' kérdésekre hasonló válaszokat adtak a megkérdezettek. Ezek alapján arra lehet következtetni, hogy **a válaszadók nem halogatnák sokáig a jövőbeli felújítási munkálatokat.**

A következő 3 évben tervezett felújításoknál a megkérdezettek iskolai végzettsége szerint hasonló tendenciát látunk, mint a már elvégzett felújításokra vonatkozó válaszok esetében. Itt is az iskolai végzettség emelkedésével csökken a betervezett felújítások aránya. (8. ábra)

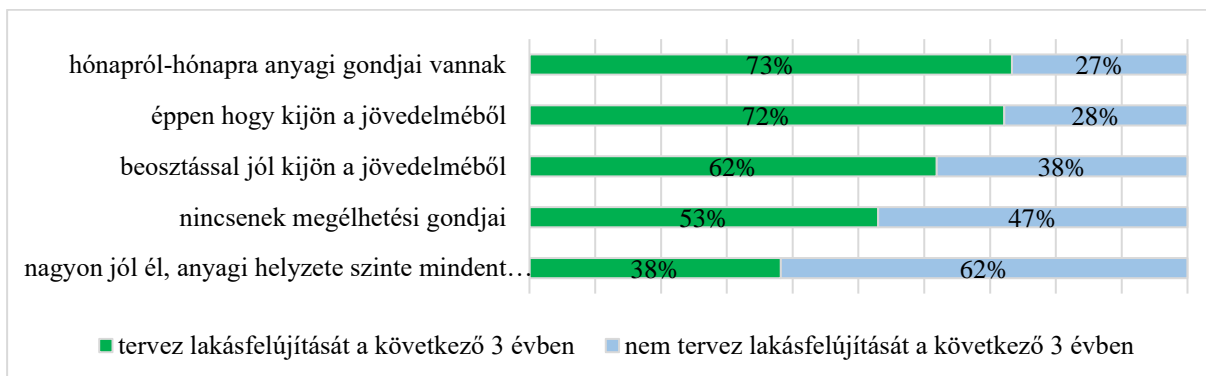
8. ábra A következő 3 évre tervezett lakásfelújítások aránya a megkérdezettek iskolai végzettsége szerint (N=784)

Azon válaszadók, akik – saját bevallásuk szerint – jobb anyagi körülmények között élnek, kisebb mértékben tartják szükségesnek, vagy tervezik lakásuk szépítését, felújítását. Ők azok, akik számára kisebb anyagi megterhelést jelentenek a lakhatással kapcsolatos munkálatok, mivel komolyabb anyagi megtakarítással rendelkeznek. Akik nehezebb anyagi helyzetűek, azok érzik indokoltabbnak a felújítási munkákat és tervezik is azok megvalósítását. (9. ábra)

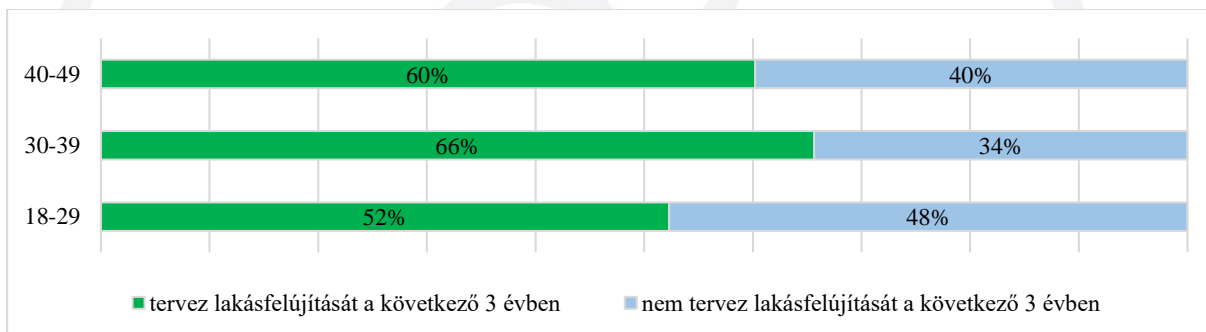
KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
É S A CSALÁDOKÉRT

9. ábra A következő 3 évre tervezett lakásfelújítások aránya a szubjektív anyagi jólét szerinti bontásban (N=776)

A 30 évesek és idősebbek tartják szükségesnek, és tervezik is a következő három évben a lakásuk felújítását; ezen belül is a 30 és 39 év közöttiek a leginkább, hiszen kétharmaduk készül erre. (10. ábra) A mintában szereplő 30-39 év közötti válaszadók 72,5%-ának, 40-49 év közöttiek 80,9%-ának van saját lakása, míg a 18-29 éveseknél csak 41,4% rendelkezik saját ingatlanal, így a lakásfelújítási szándékok is szignifikáns összefüggést mutatnak az életkorral.

10. ábra A következő 3 évre tervezett lakásfelújítások aránya a korcsoporti bontása szerint (N=784)

A lakásfelújítási tervekről kapott válaszokat összevetettük a gyermekekre vonatkozó adatokkal. Nagyobb részt a gyermekes válaszadók (64%) tervezik a következő 3 évben a lakásfelújítást, bár a gyermektelen vagy gyermekvállalás előtt állók több mint fele (52%) is tervez felújítási munkálatokat elvégezni.

A költözések jellemzői

A legutolsó költözéseket vizsgálva megállapítható, hogy a Dunántúlon új otthonra találók minimum kétharmada, de a Zala megyeiek esetében tizből kilencen saját ingatlanba költöztek, míg a Dunától keletre eső Nógrád (54,5%), Jász-Nagykun-Szolnok (60,7%) és Csongrád (63%) megyékben kétharmad alatt maradt azoknak az aránya, akik saját ingatlanba költöztek.

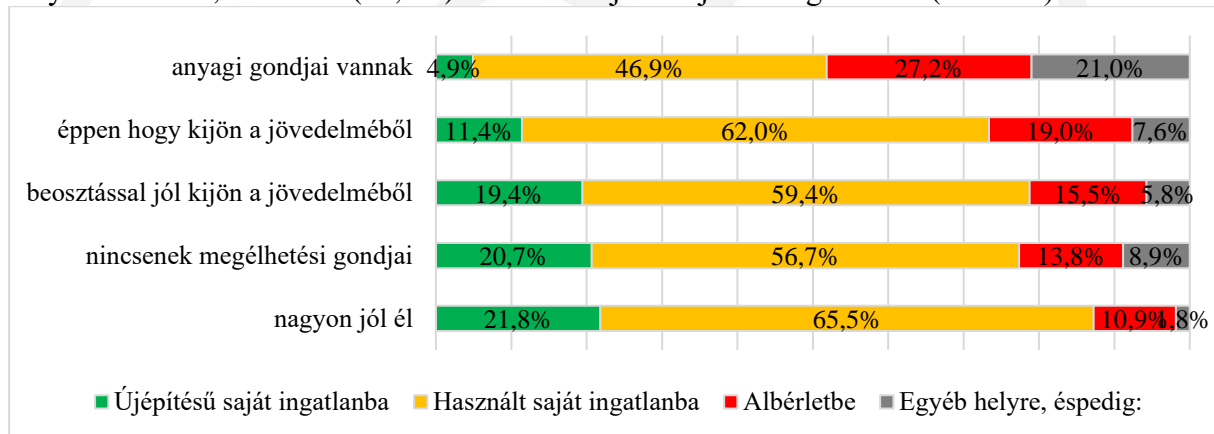

Megállapítható, hogy minél idősebb valaki, annál nagyobb valószínűséggel költözött utolsó lakásváltásakor saját ingatlanba, a 40 év felettek 83%-a, a harmincas korcsoport 78%-a, míg a 30 év alattiak közel kétharmada (63,4%) tett így.

Újépítésű saját otthonba költözők között kétszer annyian voltak a legidősebb korcsoportból (43,5%), mint a legfiatalabból (21%).

Az iskolai végzettség szerint elmondható, hogy az alacsony végzettségűek 9,8%-a új építésű saját otthonba, 57 %-a használt saját otthonba, 20,7%-uk albérletbe, míg 12,5% egyéb tulajdonú ingatlanba költözött. A középfokú végzettséggel rendelkezők 18,1%-a új építésű saját otthonba, 58,4 %-a használt saját otthonba, 15,3%-uk albérletbe, míg 8,2% egyéb tulajdonú ingatlanba költözött. A felsőfokú végzettségűek tudtak legmagasabb arányban, 24,7%-ban új építésű saját lakásba költözni, 59,1% saját, de használt ingatlanba, 12,3 %-uk albérletbe, míg 3,8 % egyéb tulajdonú ingatlanba költözött.

A legtöbb költözők háromnegyede saját tulajdonú otthonba költözött, még akkor is, ha jelenleg (akár a vásárlás okán) közülük többen szűkösen ítélik meg az anyagi helyzetüket. Minél jobbnak ítélik meg a saját anyagi helyzetüket a válaszolók, annál valószínűbb, hogy az utolsó költözést követően saját otthonukba telepednek le. Azok, akik - önbevallás alapján - nagyon jó anyagi helyzetben élnek 87,3%-ban, de még azok is akik jó anyagi körülmények között élnek illetve nem nélkülöznek 79%-ban költöztek saját ingatlanba. A nehéz anyagi helyzetűek több, mint fele (52,8%) költözött saját tulajdonú ingatlanba. (11. ábra)

11. ábra A legutóbbi költözés válaszai a válaszadók szubjektív anyagi jólét kategóriái szerinti

A válaszadók több mint fele (53,2%), a legutóbbi költözése alkalmával nagyobb lakásba, 21,2%-a korábbival megegyező nagyságúba, míg egynegyede kisebb otthonba költözött.

A magasabb iskolai végzettséggel rendelkező válaszadók nagyobb arányban tudtak a korábbinál nagyobb ingatlanba költözni, mint a kevésbé képzettek. Azok közül, akik alacsony végzettségűek, 45,6%, a középfokú végzettségűek 53,4%-a, míg a diplomások közel kétharmada (63,6%) jutott nagyobb otthonhoz.

A gyermekesek 61%-a költözött nagyobb lakásba, és közel egyforma arányban váltottak ugyanakkorára (18,7%) vagy kisebb (19,9%) otthonra. A gyermektelenek és a gyermekvállalás

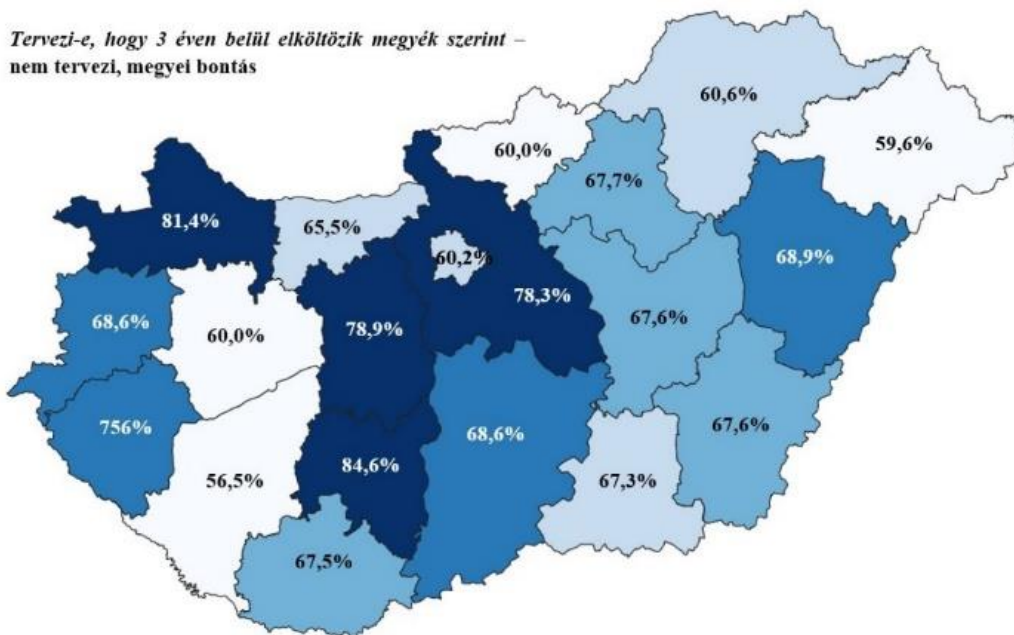
KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

előtt állók 39,2%-a tudott nagyobb ingatlanba költözni, míg több mint egyharmaduk kisebb (35,3%) és negyedük ugyanakkora otthont választott, mint korábban.

A három éven belül költözni vágyó válaszadók kétharmada felelte azt, hogy nem tervezi az elköltözést. Akik tervezik, azok kétharmada saját tulajdonába és 14% pedig bérleménybe költözne.

Megyei bontásban látszik, hogy Tolna (84,6%), Fejér (78,9), Pest (78,3%), valamint Győr-Moson-Sopron (81,4%) megyében gondolják leginkább, hogy a jelenlegi településükön fognak továbbra is lakni, míg a Somogy, Veszprém, Nógrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei lakosok tűnnek a leginkább mobilisnak, közülük (40-44%) tervei között szerepel, hogy 3 év múlva már más településen fog lakni. (4. térkép)

4. Térkép A 3 éven belül költözni szándékozók megyéken belüli aránya

A település jellege is szignifikánsan hat a válaszokra. **A községekben élők ragaszkodnak leginkább a jelenlegi otthonukhoz, és nem tervezik az elköltözést (80,5%). A megyeszékhelyen és egyéb városokban élők is hasonló attitűddel rendelkeznek ebben a kérdésben (71-72%).** A legkönnyebben költözni szándékozók a budapesti lakosok, több mint egyharmaduk tervezi, hogy elköltözik jelenlegi lakhelyéről 3 éven belül.

A házások (77,4%-a) az özvegyek (92%-a), míg az elváltak 67%-a tervezi, hogy a jelenlegi otthonukban lesznek három év múlva is. A hajadonok, illetve nőtlenek mobilisabbak, 36%-uk terveiben szerepel a költözés három éven belül. A hajadonok, illetve nőtlenek 26,6%-a, a

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPEKEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

házasok és elváltak közel egyötöde tervezi a saját otthonba költözést, míg az özvegyeknek a 8%-a.

Az előzőekhez szorosan kapcsolódó kérdés, hogy 50 éves korában várhatóan hol fog lakni, milyen házban/lakásban tartja elképzelhetőnek az életét. A nőtlenek/hajadonok 94 %-a, a házasok 96%-a, az elváltak 85%-a, míg az özvegyek 92%-a saját házában/lakásában képzei el az életét 50 éves korára.

